

Huvudman

Tierps kommun
kommunstyrelsen@tierp.se

Beslut

Datum 2025-04-11

Dnr SI 2024:3030

Sida 1 (7)

Ärendet

Tillsyn av Mehede skola i Tierps kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 22 oktober 2024

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen har under hösten 2024 genomfört en tillsyn av Mehede skola i Tierps kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande undervisning av legitimerade och behöriga lärare, arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd, studiero i form av ordningsregler, trygghet, åtgärder mot kränkande behandling samt rutiner kring frånvaro.

Skolinspektionen har den 22 oktober 2024 beslutat att förelägga Tierps kommun att senast den 22 januari 2025 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande undervisning av legitimerade och behöriga lärare, särskilt stöd samt rutiner kring frånvaro. Vidare har Skolinspektionen tilldelat Tierps kommun en anmärkning rörande garantin för tidiga stödinsatser och arbetet med ordningsregler.

Tierps kommun har den 22 januari 2025 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet och anmärkningen.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Tierps kommun har följt föreläggandet och vidtagit åtgärder med anledning av anmärkningen samt om påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Undervisning av legitimerade och behöriga lärare

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen bedömde i beslut den 22 oktober 2024 att det fanns brister på Mehede skola vad gäller att elever ska ges undervisning av legitimerade och behöriga lärare i samtliga ämnen. Skolinspektionen konstaterade att undervisningen på skolan bedrevs av obehöriga lärare i ett stort antal ämnen i flera årskurser, och att flera i den undervisande

personalen saknade legitimation. Huvudmannen förelades därmed att inkomma med en redogörelse av hur tjänstefördelningen av personal har planerats så att eleverna i så hög utsträckning som möjligt ges undervisning av legitimerade lärare med behörighet för de berörda ämnena och årskurserna.

Huvudmannen har inkommit med en redovisning där det framgår att skolan genomfört rekryteringsförsök som resulterat i att skolan sedan den 15 januari 2025 anställt en lärare med behörighet i ämnena engelska, geografi, historia, religion, samhällskunskap och svenska för årskurs 1–7 samt bild, idrott- och hälsa, matematik, musik och svenska som andraspråk för årskurs 1–3.

Rättslig reglering

Endast den som har legitimation som lärare eller förskollärare och är behörig för viss undervisning får bedriva undervisningen [2 kap. 13 § skollagen (2010:800)].

Om det inte finns någon lärare att tillgå inom huvudmannens organisation som uppfyller kraven enligt 13 § eller om det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna, får en annan lärare bedriva undervisningen. En sådan lärare eller förskollärare ska vara lämplig att bedriva undervisningen, och i så stor utsträckning som möjligt ha en utbildning som motsvarar den utbildning som är behörighetsgivande. En sådan lärare får bedriva undervisning under högst ett år i sänder om inte undervisningen avser modersmål. (2 kap. 18 § skollagen.)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer mot bakgrund av ovan redovisade omständigheter att det inte framkommer annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen bedömde i beslut den 22 oktober 2024 att det fanns brister i Mehede skolas arbete med särskilt stöd gällande att starta utredning om särskilt stöd för elever som har åtgärdsprogram, att efter varje avslutad utredning om särskilt stöd fatta beslut om att utarbeta eller inte utarbeta åtgärdsprogram samt att det av beslut om anpassad studiegång ska framgå vilka avvikelser som har gjorts från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen.

Huvudmannen har i sin redovisning angett att de elever som hade åtgärdsprogram men som saknade fullständig utredning om särskilt stöd slutade på skolan under höstterminen 2024. Under året har utredningar om särskilt stöd startats för två andra elever, vilka resulterat i att åtgärdsprogram har upprättats. Det har under angiven tid inte fattats några beslut om att inte utarbeta åtgärdsprogram.

Huvudmannen har vidare angett att skolan inte fattat några nya beslut om anpassad studiegång sedan 2019.

Rättslig reglering

Om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. (3 kap. 7 § skollagen.)

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Om en utredning enligt 3 kap. 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas. (3 kap. 9 § skollagen).

I ärenden som avser myndighetsutövning mot någon enskild, i enlighet med skollagen, hos en skolhuvudman tillämpas bland annat 32 § förvaltningslagen (2017:900) om motivering av beslut (29 kap. 10 § skollagen). Ett beslut som kan antas påverka någons situation på ett inte obetydligt sätt ska innehålla en klargörande motivering, om det inte är uppenbart obehövligt. En sådan motivering ska innehålla uppgifter om vilka föreskrifter som har tillämpats och vilka omständigheter som har varit avgörande för myndighetens ställningstagande. (32 § förvaltningslagen.)

Om det särskilda stödet för en elev i grundskolan inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar, får ett beslut om

åtgärdsprogram innebära avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen (anpassad studiegång). I grundskolan ska den anpassade studiegången utformas så att eleven så långt som möjligt får förutsättningar att nå behörighet till gymnasieskolans nationella program. Rektorn ansvarar för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning i den aktuella skolformen. (3 kap. 12 § skollagen.)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Tierps kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller arbetet med särskilt stöd. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Frånvaro

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Frånvaroutredningar

Skolinspektionen bedömde i beslut den 22 oktober 2024 att det fanns brister i Mehede skolas arbete med att starta frånvaroutredning för alla elever med upprepad eller längre frånvaro.

Huvudmannen har i sin redovisning angett att frånvaron dokumenteras i schemasystemet och att en notifikation skickas till mentor när frånvaron är upprepad eller långvarig. Utredning genomförs med ett systemstöd som gör det möjligt att samarbeta och involvera pedagoger, elevhälsa och vårdnadshavare.

Huvudmannen har inkommit med dokumentation över elever med upprepad eller längre frånvaro för vilka de startats frånvaroutredning under perioden 18 oktober 2024–15 januari 2025. Av redovisningen framgår att 26 utredningar om frånvaro har startats under angiven tidsperiod och åtta av dem har avslutats alternativt har pågående uppföljning.

Uppgift till hemkommun

Skolinspektionen bedömde i beslut den 22 oktober 2024 att det fanns brister vad gäller huvudmannens skyldighet att snarast lämna uppgift till en elevs hemkommun när en utredning av en elevs frånvaro har inletts.

Huvudmannen har i sin redovisning angett att Tierps kommun har 13 elever från andra kommuner. Några av eleverna har under senare delen av höstterminen haft en högre frånvaro än tidigare. Grundläggande

utredningar har inletts, men det har vid redovisningstillfället inte ännu gått vidare till en, enligt huvudmannen, fördjupad kartläggning. När en sådan startats meddelar huvudmannen hemkommunens IKE-ansvarig via brev. Under den i föreläggandet aktuella tidsperioden har något sådant meddelande inte skickats.

Rättslig reglering

En elev i förskoleklassen eller grundskolan ska delta i den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen, om eleven inte har giltigt skäl att utebli. Om en elev i förskoleklassen eller grundskolan utan giltigt skäl uteblir från den obligatoriska verksamheten, ska rektorn se till att elevens vårdnadshavare samma dag informeras om att eleven har varit frånvarande. Om det finns särskilda skäl behöver elevens vårdnadshavare inte informeras samma dag. (7 kap. 17 § skollagen.)

Om en elev har upprepad eller längre frånvaro från skolverksamheten ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövt. Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 7 § är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas. När en utredning om en elevs frånvaro har inletts ska rektorn se till att frånvaron snarast anmäls till huvudmannen. (7 kap. 19 a § skollagen.)

Huvudmannen ska se till att eleverna i huvudmannens förskoleklass, grundskola och anpassad grundskola fullgör sin skolgång. När en skolpliktig elev börjar eller slutar vid en skolenhet med en annan huvudman än hemkommunen eller det hos en sådan huvudman har inletts en utredning om elevens frånvaro enligt 19 a §, ska huvudmannen snarast lämna uppgift om detta till hemkommunen. (7 kap. 22 § skollagen.)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Tierps kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller utredningar om frånvaro eller huvudmannens skyldighet att lämna uppgift till elevs hemkommun vid inledd utredning om upprepad eller längre frånvaro. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Garantin för tidiga stödinsatser

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen bedömde i beslut den 22 oktober 2024 att det fanns brister i skolans arbete med garantin för tidiga stödinsatser. Det framgick

att det inom ramen för den särskilda bedömningen av en elevs kunskapsutveckling inte alltid sker ett samråd med specialpedagogisk kompetens.

Huvudmannen har i redovisningen uppgett att specialpedagog och speciallärare analyserar resultaten i samråd med undervisande lärare för att sätta in anpassningar eller stödinsatser vid behov.

Rättslig reglering

Det ska göras en särskild bedömning av en elevs kunskapsutveckling i förskoleklassen och i lågstadiet i grundskolan om det utifrån användning av ett nationellt kartläggningsmaterial, ett nationellt bedömningsstöd eller ett nationellt prov i svenska, svenska som andraspråk eller matematik finns en indikation på att eleven inte kommer att uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper för årskurs 1 eller 3 i svenska, svenska som andraspråk eller matematik. Om det efter en särskild bedömning kan befaras att eleven inte kommer att uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper som gäller för grundskolan, ska det skyndsamt planeras för stöd i form av extra anpassningar eller göras en anmälan till rektorn om att elevens behov av särskilt stöd behöver utredas. Det behöver inte göras någon särskild bedömning om förutsättningarna för extra anpassningar eller för anmälan till rektor om att elevens behov av särskilt stöd behöver utredas redan är uppfyllda. Det ska i sådant fall skyndsamt planeras för extra anpassningar eller göras en anmälan till rektorn. (3 kap. 4 § skollagen.)

Ansvarig förskollärare eller lärare ska samråda med personal med specialpedagogisk kompetens vid en särskild bedömning enligt 4 § samt vid planering av stöd som anges i 5 § när det i förskoleklassen eller lågstadiet upptäcks att sådant stöd behöver ges i svenska, svenska som andraspråk eller matematik. Sådant samråd behöver dock inte genomföras om den ansvarige förskolläraren eller läraren har specialpedagogisk kompetens. (3 kap. 4 a § skollagen.)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Tierps kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller garantin för tidiga stödinsatser. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Ordningsregler

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen bedömde i sitt beslut den 22 oktober 2024 att det fanns brister i skolans arbete med studiero i form av ordningsregler. Detta mot

bakgrund av att skolan saknade väletablerade ordningsregler bland personalen och att det inte fanns något pågående arbete kring uppföljning, analys eller omarbetning av ordningsregler där eleverna deltagit.

Huvudmannen har i sin redovisning angivit att nya ordningsregler har tagits fram av lärare och elevråd och att samtliga klasser arbetat med de nya reglerna under hösten.

Rättslig reglering

Ordningsregler ska finnas för varje skolenhet. Ordningsreglerna och hur de följs ska regelbundet följas upp. Orsakerna till uppföljningens resultat ska analyseras. Ordningsreglerna ska utarbetas, följas upp och, vid behov, omarbetas under medverkan av eleverna. Rektorn beslutar om ordningsregler. (5 kap. 5 § skollagen.)

Elever ska ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Informationen och formerna för elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. (4 kap. 9 § skollagen.)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av utredaren Tonny Johansson.

Utredaren Elina Ryttberg har varit föredragande i ärendet.